

18.8.20

לכבוד
עו"ד ד"ר אביחי מנדלבלויט
היועץ המשפטי לממשלה
רח' צלאח א-דין 29
ירושלים

יועמ"ש נכבד,

**הנדון: בקשה להתערבותך הדחופה
בשל חשש לפגיעה ממשית וחמורה בחיסון המידע ובחיסון העיתונאי**

כאחראית חופש העיתונות בארגון העיתונאים בישראל (להלן גם: "ארגון העיתונאים") אני מתכבדת לפנות אליך, בבקשה להתערבותך הדחופה בהתנהלות המשטרה בעניין תפיסת חומרים ומסמכים של העיתונאי הידוע בכינויו "אישתון" (מר ליאור קופלוביץ; להלן "אישתון") וזאת מתוך דאגה וחשש עמוקים לפגיעה ממשית וחמורה בחיסון המידע ובחיסון העיתונאי, שהם חלק מחופש העיתונות.

אנחנו, ארגון העיתונאים בישראל, הארגון היציג של רוב העוסקים במקצוע העיתונות בישראל, פועלים במגוון זירות הנוגעות לעניין ובין היתר גם כדי להגן על חופש העיתונות ועצמאותה, כחלק משמעותי - שאין בילתו - מהמרקם של המדינה הדמוקרטית. אדוני בודאי שותף לתפיסה זו שקיבלה מעמד ומקום בפסיקת בית המשפט העליון, בכלל ובפרט בשנים האחרונות.

ביום 29.7.2020, במסגרת חקירה שניהלה משטרת ישראל באמצעות היחידה החוקרת להב 433 (להלן: "המשטרה") בחשד להטרדת עדה בפרשת 3000 (המוכרת יותר בציבור כ"פרשת הצוללות"), הגישה המשטרה בקשה למתן צו חיפוש וחדירה לחומר מחשב. בית המשפט השלום בראשון לציון, נתן בו ביום את הצו המבוקש בהחלטת כבוד הנשיאה השופטת עינת רון.

ביום 3.8.2020 בשעות הבוקר המוקדמות הגיעו נציגים של המשטרה לביתם של אישתון וחברתו וביצעו חיפוש בדירה.

במהלך החיפוש נלקחו על ידי המשטרה, בין היתר:

2 מחשבים, 2 ניידים ראשיים + 10 מכשירי טלפון נייד משניים, עשרות התקני אחסון מדיה מגנטית מסוג דיסק און קי, כ - 10 הארד-דיסקים, קרטון או שניים של מסמכים, מצלמות כפתור, מצלמות מעקב, אקדח צעצוע + נרתיק, קסדת אופנוע, מעיל אופנוע, כרטיסי זיכרון של מצלמות.

המדובר בכל החומרים שהיו ברשותו של העיתונאי אשתון, המאחסנים קרוב לעשור של תחקירים עיתונאיים שפורסמו הן בבלוג שלו והן במסגרת שיתוף פעולה עם עיתון הארץ. בחומרים שנלקחו ישנם חומרי הגלם ששימשו לתחקירים, רשימות של מקורות, שיחות עם מקורות, מסמכים ומידע נוסף שהיה בסיס לכתבות והתחקירים העיתונאיים שביצע ופירסם במשך השנים.

אשתון פנה לבית המשפט וביקש להחזיר לידיו את החומרים, ובמקביל הגיש ארגון העיתונאים בקשה להצטרף כידידי בית משפט – וזאת מתוך דאגה עמוקה לפגיעה ממשית בחיסיון העיתונאי. בית משפט השלום דחה את הבקשה להחזיר לידי אשתון את החומרים וכן דחה את הבקשה של ארגון העיתונאים להצטרף כידיד בית המשפט. ערעור הוגש לבית המשפט המחוזי מרכז. הערעור תלוי ועומד בפני בית המשפט המחוזי, ולצידו בקשות של ארגון העיתונאים ושל מועצת העיתונות להצטרף להליך כידידי בית המשפט. התיק קבוע לשמיעה ביום 2.9.2020 ובינתיים ניתן צו לעיכוב ביצוע (כב' השופטת ורדה פלאוט, ע"ח 11845-08-20).

לעמדת ארגון העיתונאים, מתן אפשרות למשטרה לא רק להחרים את החומרים, פרי עבודות תחקיר של שנים, אלא להיכנס ולבדוק אותם, תגרום לפגיעה ודאית ואנושה בחיסיון המידע ובחיסיון העיתונאי. בנוסף, אי אפשר לראות בחקירה הזאת מקרה פרטי שכן מתן אפשרות רחבת היקף להיכנס לחומרים הנ"ל היא בעלת השלכות רחב על חיסיון מקורות, חיסיון מידע וחופש העיתונות בכלל. על כל מי שחרד לחיסיון העיתונאי - ערך שהוכר פעם אחר פעם כערך עליון ומוגן בפסיקות של בג"ץ ושל בית המשפט העליון - לפעול כדי למנוע את הפגיעה הזאת. היותו של אשתון עיתונאי עצמאי אסור לה שתשבש את שיקול הדעת בנושא קריטי זה.

ועוד. לעמדת ארגון העיתונאים, מתן היתר למשטרה לבחון את החומרים האלה הוא פתח מסוכן, ותחילתו של מדרון חלקלק שייפגע אנושות במעגלים רחבים של כלי תקשורת, גופים עיתונאיים ועיתונאים וכמובן עלולה למנוע ממקורות פוטנציאליים להעביר מידע לעיתונאים - כל אלה יפגמו בנו כציבור וכחברה שכלי התקשורת משרתים את האינטרסים שלה.

חבר ארגון העיתונאים, משה רונן, מחבר הספר "אתיקה עיתונאית" נחשב לאחד המומחים הגדולים בנושא, פירסם לאחרונה מאמר בנושא באתר העין השביעית (כאן) וגם מאמר המערכת של עיתון הארץ הדגיש את חשיבות הנושא והביע עמדה דומה (כאן).

אנו פונים אליך, כמי שמכיר בחשיבותו של החיסיון העיתונאי ועומד בראש המערכת של התביעה בישראל, ומבקשים שתנחה את גורמי החקירה במטרה להחזיר לידי אישתון לאלתר את החומר שהוחרם בעת המעצר וזאת לאור הפגיעה האנושה, בלתי מידתית ובלתי הפיכה שתיגרם אם החומרים האלה ייבדקו, ומשום כך אנחנו מבקשים את התערבותך.

אנו סבורים שהתערבותך יכולה למנוע את הפגיעה הקשה והחמורה בערכים של חופש העיתונות ונגזרותיו – חיסיון מקורות וחיסיון מידע.

בברכה,

ענת סרגוסטי, עיתונאית ואחראית חופש העיתונות בארגון העיתונאים בישראל

העתק:

עו"ד רז ניזרי, מישנה ליועץ המשפטי לממשלה
השופטת דליה דורנר, נשיאת מועצת העיתונות
אלי גרשנקרוין, מנכ"ל ארגון העיתונאים